

บทที่ 5

สรุปและข้อเสนอแนะ

การศึกษาวิจัยครั้งนี้ คณะวิจัยศึกษาประวัติความเป็นมาและการตั้งถิ่นฐานของชุมชน วิถีชีวิต ศิลปวัฒนธรรม ประเพณี ภูมิปัญญาชาวบ้าน เพื่อสร้างจิตสำนึกในการอนุรักษ์วิถีชีวิต ศิลปวัฒนธรรม ประเพณี ภูมิปัญญาชาวบ้าน หาแนวทางในการพัฒนาการตลาดการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมเพื่อให้ชาวบ้านมีรายได้เพิ่มขึ้นจากการท่องเที่ยว ในอนาคตชาวบ้านตำบลปุยสามารถดำรงชีวิตอยู่ได้อย่างยั่งยืนและปกติสุข

1.สรุปผลการศึกษา

1.1 ประวัติความเป็นมาและการตั้งถิ่นฐาน

เดิมชาวปุยได้อาศัยอยู่ที่บุกิต (Bukit) หรือ บ้านควนบ่อน้ำ ซึ่งก่อนที่ตำบลปุยจะเกิดขึ้น จะมีชาวบ้าน มีทั้งชาวจีน ชาวมลายูอิสลาม อาศัยอยู่บริเวณบ้านควนบ่อน้ำ (Su-gunai Bagun) ชาวบ้านส่วนใหญ่ประกอบอาชีพหาปลาไปขายให้กับชาวจีน เมื่อมีคนมาอาศัยอยู่ร่วมกันมากขึ้น ได้เกิดเหตุจลาจล มีโจรเข้ามาปล้นและขโมยทรัพย์สิน ชาวบ้านต้องอพยพย้ายออกกันไปอาศัยอยู่ที่คลองโรงถ่าน คนเหล่านั้นอาศัยอยู่ได้ประมาณ 5-6 เดือนก็ได้เกิดเหตุจลาจลอีก โดยมีพวกคอมมิวนิสต์ (Communist) เข้าร่วมด้วย ชาวบ้านถูกปล้นเหลือแต่ตัว แต่ยังต้องทนอยู่ที่บ้านคลองโรงถ่านต่อไปเพราะไม่มีที่จะไป

ส่วนชื่อ “บ้านปุย” นั้น มาจากการบอกเล่าที่ว่า มีชาวบ้านคนหนึ่งออกไปหาปลา วันนั้นฝนตกปรอยๆ และชาวบ้านคนนั้นเห็นฝูงปลาหมอ หรืออีกันปุย (IKan Puyu) ชาวบ้านคนนั้นได้ตามฝูงปลาหมอไป แล้วไปเจอแอ่งน้ำขนาดใหญ่ เป็นพื้นที่ราบกว้างใหญ่ เหมาะแก่การตั้งถิ่นฐาน และทำนา ชาวบ้านคนนั้นกลับไปบอกเพื่อนบ้าน จึงชักชวนย้ายกันไปอยู่ที่นั่น และตั้งชื่อที่นั่นว่า “ปูเหล้าปุย” (Pulao Puyu) หรือเกาะปุย (องค์การบริหารส่วนตำบลปุย,2555)

และสมมติฐานที่ 2 ชื่อบ้านปุยอาจมาจาก คำว่า ปอเกาะชาปุย ที่แปลว่า เหงือกปลาหมอ เพราะบนเกาะปุยมีต้นเหงือกปลาหมอ ชื่อวิทยาศาสตร์ Acanthus ebracteatus เป็นไม้เบิกนำชนิดหนึ่งที่ขึ้นในป่าชายเลน ขึ้นได้ดีที่ชายฝั่งทะเลที่น้ำท่วมถึงทุกวัน บนเกาะปุยมีต้นเหงือกปลาหมอขึ้นอยู่เป็นจำนวนมากชื่อบ้านปุยอาจมาจากชื่อของต้นเหงือกปลาหมอ (นายมาเลย์ โตะดิน,2555)

1.2 ศิลปวัฒนธรรมและประเพณี

ตำบลปุยตั้งอยู่ทางตอนใต้ของจังหวัดสตูล มีอาณาเขตติดต่อกับประเทศมาเลเซีย รัฐปะลิสชาวบ้านนับถือศาสนาอิสลาม ศิลปวัฒนธรรมและประเพณีของชาวปุยจึงมีความสัมพันธ์และเชื่อมโยงกับชาวมาเลเซีย เช่น การใช้ชีวิตประจำวัน การแต่งกาย ภาษา บ้านเรือน ประเพณี การละเล่นต่างๆ รวมทั้งยังมีการติดต่อไปมาหาสู่กับญาติชาวมาเลเซีย มีการแต่งงาน การไปทำงาน ไปเรียนหนังสือ เพราะปุยกับมาเลเซียถือเป็นบ้านพี่เมืองน้องกัน แบ่งเขตแดนแต่ไม่แบ่งเขตความสัมพันธ์ ปุยมีศิลปวัฒนธรรมและประเพณีที่ถือปฏิบัติจนทุกวันนี้ เช่น

1) ประเพณีอาซูรอ

เป็นประเพณีพื้นบ้านของชาวไทยที่นับถือศาสนาอิสลาม คำว่า "อาซูรอ" เป็นภาษาอาหรับ หมายถึงวันที่ 10 ของเดือนมุฮรอม อันเป็นเดือนแรกของปฏิทินอาหรับ ชาวบ้าน นิยมกวนขนมอาซูรอกันในเดือนนี้ จึงเรียกกันว่า ขนมอาซูรอ

2) ประเพณีลอยเรือ

ประเพณีลอยเรือในเกาะปุยยังคงรักษาประเพณีลอยเรือเอาไว้ แต่ปัจจุบันหาได้ยากพอสมควร

ซึ่งประเพณีลอยเรือนี้ เป็นพิธีกรรมของชาวเล เป็นการไหว้บรรพบุรุษเพื่อให้ลูกหลานอยู่รอดปลอดภัยจากภัยธรรมชาติ

3) ประเพณีถือศีลอด

ประเพณีการถือศีลอดเป็นประเพณีที่ชาวมุสลิมที่มีอายุครบ 15 ปี ทุกคนต้องถือปฏิบัติ เรียกเดือนนี้ว่า เดือน “รอมฎอน” พระผู้เป็นเจ้าได้ทรงบัญญัติเรื่องการถือศีลอดในสมัยของศาสดามุฮัมมัด กำหนดให้ถือศีลอด 1 เดือน (28-30วัน) โดยการงดเว้นจากการกิน การดื่ม การมีเพศสัมพันธ์ตอนกลางวัน ในช่วงการถือศีลอด นับตั้งแต่มีสงอรุณขึ้น การถือศีลอดเป็นการฝึกตนเอง คือ 1) ฝึกความอดทนให้มีพลังตั้งใจอย่างเด็ดเดี่ยว 2) ฝึกความไม่พูดปด ไม่ทะเลาะวิวาท 3) สร้างความปรองดองรักใคร่ 4) เกิดความเมตตาเห็นอกเห็นใจคนอื่น เข้าใจคนที่ยากไร้ ไม่มีกิน การถือศีลอดยกเว้นใน คนชรา สตรีมีครรภ์ หญิงมีประจำเดือน เด็ก และคนเดินทางไกล หากวันใดที่ไม่ได้ถือศีลอดก็ต้องชดเชยในเดือนถัดไป

3) วันฮารีรายอ

แต่ละปีมุสลิมทั่วโลกจะถือศีลอดพร้อมกันในเดือนรอมฎอน ซึ่งเป็นเดือนที่ 9 ตามปฏิทินอิสลาม ทุกๆ ปีจะมีการดูดวงจันทร์เพื่อกำหนดวันเริ่มต้นถือศีลอด

4) การละเล่นปญจศีลัต : ศิลปะการต่อสู้ไทยมุสลิมแบบโบราณ

เป็นศิลปะการต่อสู้ด้วยมือเปล่า เน้นให้เห็นลีลาการเคลื่อนไหวอย่างสง่างาม ซึ่งเป็นศิลปะการต่อสู้ป้องกันตัวอย่างหนึ่งของชาวมุสลิม การต่อสู้แบบสละนี้มีมาตั้งแต่ 400 ปีมาแล้ว โดยกำเนิดขึ้นที่เกาะสุมาตราต่อมาได้มีการดัดแปลงแก้ไขให้เข้าทันยุคสมัย

5) “หยอง” เครื่องมือจับสัตว์น้ำกับภูมิปัญญาชาวบ้าน : การจับปูแบบนกกอนูรักษ์

หยอง เป็นเครื่องมือจับสัตว์น้ำ ที่ใช้จับปูส่วนใหญ่ใช้จับปูม้า ปูดำ หยองทำจากไม้และอวน หยองประกอบด้วย 2 ส่วน คือ ส่วนที่เป็นแกนตรงกลาง ทำจากไม้โก่งงอหรือไม้ไผ่ เหลาตรงโคนของไม้ให้แหลมใช้สำหรับปักลงบนดินเลน และส่วนที่เป็นภาชนะสำหรับให้ปูลงไปติด หยองใช้เฉพาะในเกาะปูยู เพราะปูยูมีชายฝั่งที่เป็นดินเลนสามารถปักหยองลงไปได้ ที่มีระดับน้ำประมาณ 1.5-3 เมตร ใช้จับปูในช่วงน้ำเกิด (น้ำเกิด คือ น้ำขึ้น) บริเวณปากแม่น้ำ ลำคลอง ร่องน้ำ

3. ปฏิทินการท่องเที่ยวของตำบลปูยู

ช่วงเวลาที่เหมาะสมสำหรับนักท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมของเกาะปูยู คือ นักท่องเที่ยวสามารถมาท่องเที่ยวได้ตลอดทั้งปี (มกราคม-ธันวาคม) แต่เดือนที่เหมาะสมที่สุดในการท่องเที่ยว คือ เดือนตุลาคม - ธันวาคม ของทุกปี ช่วง 3 เดือนนี้เหมาะแก่การท่องเที่ยวมากที่สุด ช่วงเวลาดังกล่าวมีทรัพยากรสัตว์น้ำชุมทุกชนิด เช่น กุ้ง กุ้ง หอย ปูม้า ปูดำ ปลาอินทรี ปลาหมึก ฯลฯ นักท่องเที่ยวสามารถเช่าเรือตกหมึก ตกกุ้ง จับปูในตอนกลางคืนได้ และหากนักท่องเที่ยวต้องการจับกุ้งด้วยมือ ก็สามารถไปลองจับกุ้งกับชาวบ้าน นักท่องเที่ยวได้เรียนรู้วิถีชีวิตชาวประมงในรูปแบบต่างๆ กับชาวบ้าน (ตารางที่ 5-1)

ตารางที่ 5-1 แสดงปฏิทินการท่องเที่ยวของตำบลปุย

กิจกรรม	เดือน	รายละเอียดของกิจกรรม	หน่วยงานที่รับผิดชอบ
วันอาชูรอ	มกราคม	กวนขนมเพื่อความสามัคคี มีการละเล่นต่างๆ	ชาวบ้าน และ อบต.ปุย
ท่องเที่ยวทั่วไป	กุมภาพันธ์	เข้าเรือ ตกหมึก ปู กุ้ง กุ้ง เรียนรู้วิถีชีวิตชาวประมง	
	มีนาคม	เยี่ยมชมวัฒนธรรมเกาะปุย เกาะยาว	
	เมษายน		
ลอยเรือ	พฤษภาคม	ไหว้บรรพบุรุษ เพื่อความอยู่รอดปลอดภัยจากภัยธรรมชาติ ลอยสิ่งไม่ดีออกจากเกาะ	
ท่องเที่ยวทั่วไป	มิถุนายน	เข้าเรือ ตกหมึก ปู กุ้ง กุ้ง เรียนรู้วิถีชีวิตชาวประมง	
		เยี่ยมชมวัฒนธรรมเกาะปุย เกาะยาว	
ถือศีลอด	กรกฎาคม	งดกิน ดื่ม มีเพศสัมพันธ์ตอนกลางวัน ฝึกจิตใจ สร้างความปรองดอง	
ฮารีรายอ	สิงหาคม (ตามปฏิทินอิสลาม)	เทศกาลเฉลิมฉลอง หลังการถือศีลอด เยี่ยมญาติ ทำบุญ	
ท่องเที่ยวทั่วไป	กันยายน	เข้าเรือ ตกหมึก ปู กุ้ง กุ้ง เรียนรู้วิถีชีวิตชาวประมง	
		เยี่ยมชมวัฒนธรรมเกาะปุย เกาะยาว	
อาหารทะเล * /ลอยเรือ	ตุลาคม	เข้าเรือ ตกหมึก ปู กุ้ง กุ้ง เรียนรู้วิถีชีวิตชาวประมง	ชาวบ้าน และ อบต.ปุย
	พฤศจิกายน	เยี่ยมชมวัฒนธรรมเกาะปุย เกาะยาว	
	ธันวาคม		
ปัจจุาลัต	ทุกเดือน	ตามความต้องการของนักท่องเที่ยว งานแต่ง กิจกรรมสำคัญของเกาะ	

4.สถานที่ท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม

สถานที่ท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมของตำบลปุยมีหลากหลายรูปแบบด้วยกัน จากวิเคราะห์ข้อมูลและสนทนากลุ่มย่อยกับชาวบ้านและผู้นำชุมชน สถานที่ที่เหมาะสมมากที่สุดในการรองรับนักท่องเที่ยวสามารถสรุปได้ 15 จุด ดังนี้

- 4.1 กลุ่มบุหงาตันหยง (ขนมพื้นเมือง : ปอเปี๊ยะทอดกรอบ)
- 4.2 เรือนพื้นถิ่น (Vernacular House) 5 หลัง
- 4.3 บ้านสกุลกาญจน์
- 4.4 จุดถ่ายทอดศิลปะการต่อสู้ “ ปัจจุลัต ”
- 4.5 เรือสำเภาโบราณ
- 4.6 ซากเตาเผาถ่าน
- 4.7 เรียนรู้วิถีชีวิตชาวประมง (ทำเทียบเรือบ้านปุย หมู่ที่ 2)
- 4.8 มัสยิดบ้านตันหยงกาโบย
- 4.9 จุดชมวิวกาโบย
- 4.10 ซุปเปอร์ปุย

- 4.11 สุสานจีนหรือ ฮวงซุ้ยจีน
- 4.12 ละครไฟกะยาว (จุดชมวิวนกเกาะยาว)
- 4.13 โฮมสเตย์บ้านเกาะยาว
- 4.14 “กาหมาด” ภูมิปัญญาชาวเล
- 4.15 บ่อน้ำศักดิ์สิทธิ์ 300 ปี

5.เส้นทางท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม

จากการศึกษา สามารถสรุปเส้นทางที่เหมาะสมสำหรับนักท่องเที่ยว เพื่อเป็นเส้นทางทดลองการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมให้กับนักท่องเที่ยว ได้ดังนี้

ท่องเที่ยวแบบ 2 วัน 1 คืน (Two Day One Night Trip)

วันที่ 1

	กิจกรรม	หมายเหตุ
ภาคเช้า	- นักท่องเที่ยวถึงท่าเรือท่ามะลั้ง อ.เมือง จ.สตูล เดินทางสู่ตำบลปูยู - ถึงท่าเรือตันหยกกาโบย (เข้าสู่เกาะปูยู) มีซาเล้งบริการ (สามารถเลือกแบบเช่าขับเองและมีคนขับให้) - ชมการสาธิตการทำปอเปี๊ยะทอดกรอบ ณ กลุ่มบุหงาตันหยก (ขนมพื้นเมือง) ศูนย์ถ่ายทอดความรู้ชุมชน /ซื้อขนมพื้นเมือง - ชมศูนย์บริการนักท่องเที่ยว (อบต.ปูยู) - ขึ้น “ซาเล้ง” ชมบ้านเรือนพื้นถิ่น 2 หลัง (1และ2) (หมู่ที่ 2 บ้านปูยู)และวิถีชีวิตชาวปูยูสองข้างทาง - เรียนรู้วิถีชีวิตชาวประมง ณ ท่าเรือบ้านปูยู จุดนี้ สามารถมองเห็นเกาะยาว เกาะปริ่มนา - ชมมัสยิดบ้านตันหยกกาโบย (ศูนย์รวมจิตใจของชาวบ้าน) ใกล้กับมัสยิดมีสนามกีฬา ลานจอดเฮลิคอปเตอร์ และศาลาสำหรับนั่งตากปลา - จุดชมวิว “ท่าส้ม” จุดนี้จะมองเห็นเทือกเขาสนกาลาศิริ ฟังบรรยายประวัติ บ้านควนบ่อน้ำ : กับการตั้งถิ่นฐานของชาวปูยู - เยี่ยมชม “ซูเปอร์ปูยู 1” และบ้านเรือนพื้นถิ่น (3) ตรงข้ามกับ“ซูเปอร์ปูยู 1” - ชมบ้านเรือนพื้นถิ่น (4และ5) - ชมงานศิลปะ ณ บ้านสกุลกาญจน์	รับประทานอาหารว่างตามความเหมาะสม/ร้านค้าชุมชน /ขนมพื้นเมือง
พักกลางวัน	รับประทานอาหารกลางวัน ณ ศาลาเอนกประสงค์ ตำบลปูยู หรือร้านค้าในชุมชน	หาอาหารตามสั่งและข้าวแกงทานเองได้
ภาคบ่าย	- นั่งเรือชม ซากเรือสำเภาโบราณ หมู่ที่ 2 บ้านตันหยกกาโบย - เตาเผาถ่านและทำเทียนเรือ หมู่ที่ 2 บ้านตันหยกกาโบย - ชมการฝึกซ้อม ศิลปะการต่อสู้ : ปัญจศิลป์ต.ณ หมู่ที่ 2 บ้านตันหยกกาโบย - รับประทานอาหารเย็น (Local Sea Food) - นั่งร้านน้ำชา กินโรตี่ ขนมพื้นเมือง สัมผัสชีวิตชาวเกาะยาวมาค้าคืน - เข้าที่พัก	มีบริการโฮมสเตย์ที่หมู่ที่ 1 บ้านเกาะยาว และหมู่ที่ 2 บ้านตันหยกกาโบย

วันที่ 2

	กิจกรรม	หมายเหตุ
ภาคเช้า	- รับประทานอาหารเช้า ณ ที่พัก/ร้านค้าชุมชน - ขึ้นเรือ ณ ท่าเทียบเรือบ้านปูยู ไปเกาะยาว - ชมบ่อน้ำศักดิ์สิทธิ์ 300 ปี เอน้ำศักดิ์สิทธิ์เพื่อเป็นสิริมงคล - ขึ้นภูเขา ชมสุสานจีนและประภาคาร (ในมุมมอง 360 องศา) - ชมโฮมสเตย์บ้านเกาะยาว - เรียนรู้การผลิต “กาหมาด” ภูมิปัญญาชาวเล - นั่งเรือกลับเกาะปูยู ระหว่างทางชมวิถีชีวิตชาวประมง (ในท้องน้ำและริมชายฝั่ง)	รับประทาน อาหารว่างตาม ความเหมาะสม/ ร้านค้าชุมชน / ขนมพื้นเมือง
พัก กลางวัน	รับประทานอาหารกลางวัน ณ ศาลาอเนกประสงค์ ตำบลปูยู หรือร้านค้าในชุมชน	สามารถหาอาหารตามสั่งและข้าวแกงทานเองได้
ภาคบ่าย	- ชื่อของฝาก ขนมพื้นเมือง และ อาหารทะเล ณ “ซูเปอร์ปูยู 2” - กลับท่าเรือตำมะลัง - ถึงอำเภอเมืองสตูล โดยสวัสดิภาพ	

6.แนวทางการพัฒนาการตลาดการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมของปูยู

แนวทางการพัฒนาการตลาดการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม ตำบลปูยู สามารถสรุปเป็นด้านต่างๆได้ดังนี้

6.1 ด้านการเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยว

1) ชาวบ้านอยากได้สะพานเชื่อมต่อระหว่างท่าเรือกับเกาะปูยู (ไทย -มาเลเซีย และตำมะลัง- ปูยู-มาเลเซีย) เพราะสะดวกในเรื่องของการเดินทางเข้ามายังเกาะ เพื่อการค้าขาย การศึกษา การท่องเที่ยว การรักษาพยาบาล อย่างไรก็ตาม ชาวบ้านบางคนได้สะท้อนผลกระทบด้านลบ หากมีการสร้างสะพานเชื่อมต่อระหว่างท่าเรือกับเกาะปูยู คือ คนต่างถิ่นเข้ามายังเกาะได้สะดวกและง่ายขึ้น อาจก่อให้เกิดปัญหา เรื่อง ยาเสพติด ปัญหาอาชญากรรม ปัญหาการรุกรานของวัฒนธรรมต่างถิ่น

2) การประชาสัมพันธ์ ชาวบ้านได้แสดงความคิดเห็น ควรมีการรวมกลุ่ม ชมรม เพื่อทำกิจกรรมด้านการท่องเที่ยว เพื่อตอบสนองความต้องการของนักท่องเที่ยวแต่ละกลุ่มได้ตรงกับความต้องการ

3) หน่วยงานภาครัฐ เช่น องค์การบริหารส่วนตำบลปูยู ควรจัดงานวัฒนธรรมประจำปีทุกปี เพื่อรณรงค์ให้นักท่องเที่ยวมาเที่ยวเกาะปูยูมากขึ้น ภายในงานมีการแสดงและการละเล่นพื้นเมือง ของดีในด้านต่างๆ

6.2 ด้านสถานที่/กิจกรรมเชิงวัฒนธรรม ที่สามารถดึงดูดใจนักท่องเที่ยว

1) ต้องรักษาศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่น อันเป็นเอกลักษณ์ของชาวปูยูเอาไว้ เพื่อให้

นักท่องเที่ยวมากขึ้น เช่น ศิลปะการต่อสู้ (ปญจสีลัต) การจัดงานวันอาซูรอ การทำสุหนัต การถือศีลอด การร่อนอานาซีส การจัดงานวันเมาลิด เพื่อให้เยาวชนได้สืบทอด และให้นักท่องเที่ยวมากขึ้น

3) ควรรณรงค์ ให้ชาวบ้านอนุรักษ์บ้านเรือนพื้นถิ่นเอาไว้ หากหลังไหนจะรื้อถอน ควรช่วยกันอธิบายถึงความสำคัญของสถาปัตยกรรมแบบมุสลิม

4) ควรรณรงค์ ให้ชาวบ้านคงวิถีชีวิตชาวประมง ทำการประมงแบบดั้งเดิม ใช้เครื่องมือจับสัตว์น้ำแบบดั้งเดิมเป็นการอนุรักษ์ภูมิปัญญาและอนุรักษ์ทรัพยากรสัตว์น้ำตามไปด้วย

5) ควรสืบต่อการร่อนอานาซีส /นาเซต (การร่อนเพลงแบบมุสลิม) จะร้องในช่วงวันฮารีรายอ

6) มีป้ายบอกทางที่ชัดเจน บอกระยะทางไปยังแหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมที่ต่างๆ

7) ควรส่งเสริมสนับสนุนการเรียนภาษามลายู ให้กับเยาวชนรุ่นใหม่เพื่อเยาวชนเหล่านี้มีความรู้ความสามารถที่หลากหลาย และตระหนักถึงความเป็นอัตลักษณ์ของชาวมุสลิม

8) ควรรื้อฟื้นศิลปะการทำกริช ซึ่งปัจจุบันในตำบลปูยูมีเหลืออยู่เพียงคนเดียวในเกาะปูยูที่ยังสามารถทำกริชได้ (นายหยัน หมู่ที่ 3 บ้านปูยู) ซึ่งทุกวันนี้ทำกริชตามความต้องการของลูกค้า

9) อบรบแม่บ้านทำผ้าคลุมผม เพื่อสนับสนุนให้แม่บ้านแต่งกายถูกต้องตามหลักศาสนา

10) ควรมีลานกิจกรรมศิลปวัฒนธรรมของเกาะให้เป็นสัดส่วน เพราะปัจจุบันจะให้สถานที่อาคารอเนกประสงค์บริเวณหน้า อบต.ปูยู ในการจัดกิจกรรมต่างๆ เช่น รำปญจสีลัต ต้อนรับแขกพิเศษ หรือจัดงานวันฮารีรายอ งานวันอาซูรอ งานวัดถือศีลอด (ปอซอ) โดยเสนอแนะให้มีลานวัฒนธรรมบริเวณมัสยิดบ้านปูยู

11) ควรมีร้านขายของที่ระลึก ร้านขายของฝาก ให้มีมากกว่า 1 แห่ง เพื่อขายของที่ระลึกและเพื่อดึงดูดนักท่องเที่ยว

6.3 ด้านสิ่งแวดล้อมและความสะอาด

1) ควรมีการรักษาความปลอดภัยภายในตำบลปูยู เพื่อป้องกันการเกิดเหตุร้าย หรืออุบัติเหตุที่อาจเกิดขึ้นทุกรูปแบบ

2) ควรมีรถซาเล้งที่มีไว้บริการนักท่องเที่ยวนั่งชมวิถีชีวิตให้มากขึ้นกว่าเดิม ปัจจุบันมีประมาณ 15 คัน ที่ให้บริการสำหรับนักท่องเที่ยว

3) ควรมีสวนหย่อม สถานที่ออกกำลังกาย สวนสาธารณะที่สวยงามเจริญหู เจริญตา ดึงดูดนักท่องเที่ยว

4) ควรมีถังขยะอย่างทั่วถึง เพื่อรองรับขยะที่เพิ่มขึ้นทุกวัน

5) ควรมีเตาเผาขยะ ด้วยสภาพภูมิประเทศของตำบลปูยูเป็นเกาะการกำจัดขยะสามารถทำได้ในวงจำกัด ควรกำจัดให้แล้วเสร็จบนเกาะ

6) อยากให้มีการพัฒนาเส้นทางคมนาคมภายในเกาะที่เป็นถนนซีเมนต์เพราะ ปัจจุบันยังมีถนนบางส่วนยังเป็นลูกรัง เมื่อถึงหน้าฝนและหน้าแล้ง จะเต็มไปด้วยโคลนและฝุ่น สร้างความลำบากให้คนในตำบลและนักท่องเที่ยว

7) ต้องการรถโดยสารขนาดเล็กภายในตำบล เช่น รถตุ๊กๆ ซึ่งปัจจุบันมีแต่รถซาเล้งสำหรับคอยบริการนักท่องเที่ยวและชาวบ้าน

8) อยากมีน้ำประปาที่สะอาด มีใช้ตลอดทั้งปี

9) อยากให้มีตู้โทรศัพท์สาธารณะ เพื่อความสะดวกในการติดต่อประสานงานด้านต่างๆ ในชีวิตประจำวัน เช่น ด้านการศึกษา ด้านการค้าขาย รวมทั้งด้านการท่องเที่ยว

10) ควรมีศูนย์บริการนักท่องเที่ยวที่มีมาตรฐาน ซึ่งขณะนี้นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่ติดต่อประสานงานผ่านองค์การบริหารส่วนตำบลปุย ซึ่งเจ้าหน้าที่การท่องเที่ยวมีการระงับมาก อาจไม่สะดวกในการติดต่อประสานงาน และควรมีแผนพับประชาสัมพันธ์สถานที่ท่องเที่ยวที่น่าสนใจ

11) ควรมีห้องน้ำสาธารณะที่สะอาด

12) ควรมีสัญญาณอินเตอร์เน็ตฟรีทั่วทั้งตำบลปุย

13) ควรมีที่พัก โฮมสเตย์ที่เพียงพอและได้มาตรฐานให้ ที่สอดคล้องกับวิถีชีวิตชาวปุย เพราะปัจจุบันมีบ้านของชาวบ้านที่สามารถรองรับนักท่องเที่ยว (โฮมสเตย์) ในตำบลปุย มีประมาณ 4 แห่ง และบนเกาะยาวมีโฮมสเตย์ 1 แห่ง

6.4 ด้านอื่นๆ

1) ส่งเสริมให้เยาวชน มีความรู้ ความเข้าใจ ในเอกลักษณ์ของชาวปุย เข้าใจในวิถีชีวิตและประโยชน์ของการรักษาวิถีชีวิต การคงเอกลักษณ์ นำมาซึ่งรายได้จากการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมอย่างยั่งยืน

2) ควรมีหน่วยงานด้านวัฒนธรรมมาให้ความรู้แก่เยาวชนให้มากขึ้น เพื่อให้เยาวชนได้ตระหนักถึงความสำคัญและความภาคภูมิใจในอัตลักษณ์ของวัฒนธรรมมุสลิมและรากเหง้าอันยาวนานของชาวตำบลปุย

3) ปัจจุบันความเจริญได้เข้ามาสู่เกาะมากยิ่งขึ้น เยาวชนส่วนหนึ่งมีปัญหาด้านยาเสพติด ทำให้น่าเป็นห่วงถึงอนาคตของเยาวชนและของความเป็นอยู่ของชาวบ้านในเกาะ จึงต้องช่วยกันสอดส่องดูแลลูกหลานตอนกลางคืนเริ่มมีเด็กวัยรุ่นขับมอเตอร์ไซด์เสียงดังรบกวนชาวบ้าน

4) ปัญหาเรื่องขยะ เนื่องจากการไม่มีการแก้ปัญหาเรื่องขยะอย่างชัดเจน จึงเห็นขยะทิ้งเกลื่อนกราดในบางจุด เช่น ใต้ถุนบ้าน ข้างถนน

7.ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัย

7.1 การเก็บข้อมูลควรเก็บให้ครอบคลุม อายุของกลุ่มตัวอย่างต้องกระจาย และควรเก็บช่วงที่มีชาวบ้านอยู่ในบ้านพร้อมเพรียงกันที่สุด

7.2 การวิจัยครั้งต่อไปควรมุ่งเน้นการวิจัยการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมเชิงสร้างสรรค์ (Cultural Creative Tourism) เพราะเน้นนักท่องเที่ยว คุณภาพและเมื่อนักท่องเที่ยวคุณภาพเข้ามามีการบอกต่อหรือเรื่องของการประชาสัมพันธ์ เช่น การนำภาพประทับใจจากการท่องเที่ยวไปเผยแพร่ ทาง Social Media เช่น Facebook Instagram